

Popis návštěvy v Ochozské jeskyni:

Deník Josefa Szombathyho — rok 1880

10. srpna

Vše, co o té jeskyni vím, mluví pro to, že hlavní přítok vody se konal u prolomeného místa. Tvar komínů, vlastnost stěn na tomto místě, obojí mluví pro živý vodní proud.

Toho druhu jsem jinak neviděl v žádné jeskyni.

1) P.S. 7.X. Severovýchodně od Kanic se vytvořil (údajně před mnoha léty) pramen, který nyní dává dostatek vody, a který tak dosti leží ve směru těchto dolin [závrtů].

V 9 hodin návštěva u pana lesmistra Schwertführera (hraběte Bubny). Projevil se co nejochotněji, že se mnou navštíví Ochozskou jeskyni.

31. srpna

S lesnickým mistrem Schwertführerem a prof. Bauerem jsem jel k Ochozské jeskyni.

Lesnický mistr Schwertführer nejde jako většina pánů dovnitř. Vchod do jeskyně leží v líbezném krajině. Jde směrem k severu. Směr jeskyně je všeobecně severovýchodní. Dnešní vchod je zhotoven prostřílením a je uzavřen železnými mřížovými dveřmi. Klíč u podlesního. Několik metrů od vchodu to jde doleva vzhůru k dřívějšímu vchodu. Hlavní chodba jde kupředu klikatě. Je to úzký vodní tunel, jehož stěny jsou silně vymyty tekoucí vodou. Hornina: Tmavý vápenec s bílými žilami. Později se tunel stává nižším a zde jsou strop a stěny pokryty tenkými vrstvami jílu. Podlaha byla před 4 týdny kvůli jeskynní slavnosti posypána ostrým pískem. Potom opět vyšší. Zde je vápenec světlejší a vyluhován do kouzelných záhybů a špic. Dále opět tmavý vápenec, na celém svém povrchu s otisky podobnými prstům. Zde se vyskytují v některých výklencích již pěkné krápníkové útvary. Velká síň. Uprostřed prochází vodní kanál, po obou stranách příkré, 4 – 6 m vysoké usazeniny jílu, zčásti s naplavenými nepravými vrstvami písku a písčného jílu.

Potok jdoucí přes jeskyni vede přepadovou vodu potoka Říčka a je tudíž za suchého počasí suchý. Voda, která vstupuje u vodního tunelu má v jeskyni několik míst, kudy může zčásti odtékat. Na jaře a po vydatných silných deštích teče ale u vstupních dveří značný potok a potom je jeskyně zcela nepřístupná.

Bez přerušení nyní následuje druhá a třetí síň — vlastně jen jedna nesmírně vysoká a široká chodba. Potom odbočuje doleva nahoru vedoucí chodba s podlahou celou pokrytou sintrovými jezírky.

V Hlavní chodbě vede potom cesta asi 20 m široká přes jílovou terasu. Zde včelí úl, stalagmit, který velmi rychle roste. Z navštívenky položené tam minulého roku lze nyní ještě vidět jenom růžky. Strop je plný stalaktitů: Límec kabátu a miliony brček, duté, bílé, stalaktity. Potom odbočuje doleva zčásti zakrytá hromadou vysokých balvanů široká nízká chodba, kterou do jeskyně přitéká voda. Zpočátku je tato chodba až 1 m vysoká, 6 – 10 m široká a probíhá téměř horizontálně. Později se stává stále nižší, takže po 50 m může být 0,50 m vysoká. Strop této chodby nese zpočátku mnoho malých stalaktitů, na nízkých místech ale zcela vymytý. (Pokřik prof. Bauera mě vyzýval, abych šel dále).

Od této odbočky počíná hlavní chodba stoupat. Krásný vodopád vpravo. Sintrové kaskády a mísy. U otočky vlevo Kazatelna, nekrásnější v jeskyni, asi 40 m vysoká, odtud nelze jít dále. —

Nikde místo, kde bych mohl kopat. Sintrové mísy jenom v chodbách, kterými teče povrchová voda v potoku.

7. října

Pěšky do Babic, zavazadla předem.

Pan vrchní nadlesní Heintz je spokojen s protokolem.

S Heintzem povoz do Ochoze.

[Wankel dostal darem od ochozského nadučitele sekyru s dírou.

Horákovský lesní „Becher“ má mít tři krásné sekyry. Nabízel je Wanklovi za 25 zlatých.]

Po krátkém pobytu u vrchního hajného Markla (pečený zajíc) jedeme do mokerské myslivny k revírnímu hajnému Karlu Stůžkovi. Poté, co jsme dobře vyšli s přátelským mužem, zařídil jsem se v jeho „pěkném“ pokoji jako navždy. Návštěva Mokerské jeskyně. Tato leží v údolí potoka Řičky, 10 minut nad nejhořejším (prvním) mlýnem na Řičce na levé (jižní) horské stráni, asi 20 metrů nade dnem údolí.

V lidové mluvě se jeskyně nazývá Díravica. K našemu největšímu překvapení zde z jedné jámy vykukuje ven — prof. Makowski, který přišel tajně s asistentem, sluhou a s jedním studentem, a již celý den kope.

Z německého originálu přeložil MUDr Jiří Urban.